

INNKALLING TIL MØTE

Torsdag 3. november 2016 i Oslo Rådhus

Møtedato: 3.11.2016
Tid: Møtestart kl 17:00 – møteslutt innen kl. 20:00
Sted: Oslo Rådhus, Møterom Stranger 11. etg., østre tårn
Servering: Pizza

Til:

01 Gamle Oslo v/ Sara Yagci og Sandra Demiri
02 Grünerløkka v/ Jasper Siverts og Jenny Jonsen Lindberg
03 Sagene v/ Daniela Tello-Rodriguez og Fawzi Warsame
04 St. Hanshaugen v/ Viljar Jæger og Linnea Erenius
05 Frogner v/ Katarina Frostmann Eisenstein og Sumaya Liban
06 Ullern v/ Nicolas Wong og Celine Vo
07 Vestre Aker v/ Oscar C. Husebye og Eline Nylenna Wager
08 Nordre Aker v/ Astri Sofie Iversen og Fredrik Tharaldsen
09 Bjerke v/ Mathias Meyer og Simen Kathirgamandas
10 Grorud v/ Anujan Kathirkamalingam og Stephen Ravi
11 Stovner v/ Aref Barakzahi og Seher Tabassum
12 Alna v/ Shymma Jaber og Jessica Langeland
13 Østensjø v/ Gabrielle Aarnes og Rebecca Lie
14 Nordstrand v/ Smail Abdi Mohamed og Olaf Alexander Styrmo
15 Søndre Nordstrand v/ Sebastian Barth Sahl og Ziwer Farhan

Leder Nyvalgt på UBM dag to
Nestleder Nyvalgt på UBM dag to
AU-medlemmer Kaja Sveen

Fra:

Sekretariatet v/ Emilie Geist & Truls Aarseth

MØTEREGLER

1. Kom i god tid og sett av tid til hele møtet
2. Følg med på møtet
3. Spør når du lurer – ingenting er for lite eller for dumt å spørre om
4. Bruk håndtegnene under debatt:

Innlegg

Replikk

Saksopplysning

SAKER TIL BEHANDLING

Dato:	3.11.2016
Tid:	Møtestart kl 17:00 – møteslutt innen kl. 20:00
Sted:	Oslo Rådhus, Møterom Stranger 11. etg østre tårn
Servering:	Pizza

Sak 00/16 Åpning og konstituering

Møtet ledes av nyvalgt leder og refereres av sekretær Emilie Geist

Forslag til vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes

Referat godkjennes

Eventuellsaker meldes her

Sak 01/16 Orienteringer

Sakstype: orientering

Bakgrunn: Det er viktig at SUR holder seg oppdatert på arbeidet med aktuelle saker. Orienteringene forberedes og gis kort og muntlig på møtet – for å holde de andre oppdaterte. Alle kan stille spørsmål til dem som orienterer, men SUR gjør ingen vedtak i orienteringssaker. Alle kan melde inn orienteringssaker – det oppfordres til det også!

Faste orienteringer:

a) fra ledelsen i SUR om hva de har arbeidet med siden sist

b) fra de lokale ungdomsrådene om aktuelle, lokale saker

c) fra de saksansvarlige i SUR om hva som har vært gjort siden sist

d) fra sekretariatet om hva de har arbeidet med siden sist

Sak 36/16 Valg av nytt arbeidsutvalg

Sakstype: Valg

Bakgrunn: Det skal velges tre medlemmer til Sentralt Ungdomsråds arbeidsutvalg. Valgkomiteen presenterer sin innstilling, og eventuelle andre kandidater presenterer seg.

Sak 37/16 SURs årsberetning

Sakstype: Orientering og votering
--

Bakgrunn: SUR skal hvert år skrive en årsberetning som forteller hva rådet har gjort det siste året. Denne presenteres på UBM. Ettersom UngOrg har endret årshjulet sitt, og UBM ble arrangert to ganger i 2016, skal årsberetningen presenteres igjen nå. Vedlagt (*vedlegg 1*) ligger sekretariatets forslag. SUR leser og gir innspill, og voterer over årsberetningen.

Sak 38/16 Hyttetur med strategiarbeid
--

Sakstype: Orientering

Bakgrunn: I etterkant av UBM pleier SUR å dra på hyttetur for å starte arbeidet med de fem prioriterte sakene og utarbeide strategier for det videre arbeidet. Sekretariatet orienterer.

Sak 39/16 Høringer

Sakstype: Orientering og diskusjon

Bakgrunn: SUR blir med (u)jevne mellomrom invitert til å uttale seg i høringsaker. Den siste tiden har arbeidsutvalget jobbet med SURs innspill på to høringer; «Oslo Kommunes innsats knyttet til mottak av asylsøkere og integrering av nyankomne flyktninger», høring fra Byrådsavdeling for næring og eierskap, med frist 1/11-2016 og «Nasjonale faglige retningslinjer for skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom», ra Helsedirektoratet, med frist 18/11-2016. SUR besluttet på møtet 27/9 å la arbeidsutvalget forberede svar til hørings sakene. AUs forslag til innspill er vedlagt (*vedlegg 2* og *vedlegg 3*).

Sak 40/16 Eventuelt

Sakstype: Eventuelt

Dersom man har noen saker man ønsker å ta opp kan disse meldes inn til møteleder ved starten av møtet eller til sekretær på mail i forkant.

Møtekritikk

ÅRSBERETNING FOR SENTRALT UNGDOMSRÅD 2016

Om Sentralt ungdomsråd:

- Opprettet i 2005 etter ønske fra Ungdommens bystyremøte
- Består av medlemmer fra alle bydelenes ungdomsråd, samt leder og nestleder som blir valgt på Ungdommens bystyremøte
- Jobber med saker som angår ungdom i hele Oslo
- Følger opp de fem prioriterte sakene fra Ungdommens bystyremøte
- Høringsorgan for byomfattende saker og tiltak
- Avholder månedlige møter (7 møter hittil i 2016)
- Deltar i faste kontaktmøter med Byråden for kultur, idrett og frivillighet
- Velger et arbeidsutvalg (AU) som jobber mellom SUR-møtene, samt leder arbeidet med UBM-sakene

I 2016 har Ragni Flagstad ledet Sentralt Ungdomsråd sammen med nestleder Rami Chumber. Arbeidsutvalget har bestått av leder og nestleder i tillegg til Fredrik Tharaldsen, Kaja Sveen og Aref Barakzahi. Rådets sekretariat har som tidligere vært ivaretatt av UngOrg (Barne- og ungdomsorganisasjonene i Oslo) ved prosjektleder for Ung Medbestemmelse, Truls Aarseth og SUR-sekretær Emilie Geist, som i mai overtok stillingen etter Sigrud Ryeng Alnes.

Oppmøte

Oppmøtet på SUR møtene har variert veldig de siste årene, også i 2016. De fleste bydeler har imidlertid vært representert jevnlig i løpet av året. Bydeler som Nordstrand, Frogner og Gamle Oslo har dessverre manglet representanter deler av året, og dette har også påvirket oppmøtet. På det meste har det vært 16 representanter til stede og 11 bydeler representert, og på det minste 7 representanter med fire bydeler representert. Jevnt over har man ligget på rett under 50 %, som er et greit oppmøte med tanke på at halvparten av de møteberettigede er varaer. Det er uansett nødvendig å fortsette å minne rådsrepresentantene og bydelssekretærene om hvor viktig det er at de møter opp.

Års-gjennomgang

- Januar:
 - Planlegging av og forberedelser til Ungdommens Bystyremøte(UBM).
Årsberetning for SUR 2015 skrives og vedtas i SUR. Mandatet til valgkomiteen utarbeides og vedtas i SUR. Planlegging av SUR-hyttetur.
Deltatt i Ny Debatt om kroppspress arrangert av PRESS.
 - Besøksrunde i de lokale rådene i Sagene, Gamle Oslo, Vestre Aker, Bjerke.
 - Møtevirksomhet: SUR-møte 19. januar. 2 AU-møter. UBM-arbeidsgruppe. Kaffemøter med Sunniva Holmås Eidsvoll (SV), Eivor Evenrud (Rødt), Victoria Evensen (A), Tommy Skjervold (FrP), Yassine Arakia (H), Saida R. Begum (H), Benjamin Endre Larsen (SV), Erik Lunde (Krf),
- Februar:
 - AU besøkte noen LUR
 - Ledelsen holdt foredrag for Fylkesmannen i Oslo og Akershus; snakket om hvordan få med ungdom i arbeidet de gjør.

- Møtevirksomhet: SUR-møte 16. februar. Kaffemøte med Raymond Johansen (A), Didrik Beck (A) og Mari Morken (A). To AU-møter
- Mars:
 - UBM 3. mars og 8. mars. *Se nederst i årsberetningen for saksoversikt.*
 - Ny leder og nestleder ble valgt på UBM; Ragni Flagstad valgt som leder. Rami Chumber valgt som nestleder
 - Plan- og bygningsetaten hadde innspillsmøte om Hovinbyen. SUR var representert
 - Møtevirksomhet: Ett AU-møte. Ikke noe SUR-møte
- April
 - Hyttetur 1.-3. april på Farmasihytta. Opplæring og strategiarbeid med UBM-sakene
 - Leder Ragni deltok i debatt om hovinbyen
 - Nestleder Rami deltok i debatt om mangfold og engasjement i regi av OXLO
 - Emilie Geist begynte som ny sekretær for SUR
 - Nytt AU velges; Kaja Sveen, Fredrik Tharaldsen og Aref Barakzahi ble valgt
 - Møtevirksomhet: SUR-møte 19. april. Ett AU-møte
- Mai
 - SUR opprettet arbeidsgrupper for de fem UBM-sakene
 - Arbeidskveld: gruppene skrev deputasjonsnotater for UBM-sakene
 - SUR diskuterte muligheter for bedre samarbeid mellom SUR og lokale ungdomsråd og konkluderte med at SUR både ønsket en fadderordning og en LUR-samling

- Bannermaling til streik mot fraværgrensa
- SUR deltok på streik mot fraværgrensa sammen med EO
- Skolering for nytt AU – skrev samarbeidskontrakt
- SUR skrev høringsuttalelse til to saker; lovfesting av ungdomsråd samt Barnas transportplan.
- UngOrg arrangerte ungdomshøring om integrering. Tematikken var foreslått av SUR. SUR var representert ved flere ungdommer
- Møtevirksomhet: SUR-møte 10. mai. To AU-møter. AU hadde teambuilding med minigolf
- Juni
 - Valgkomité suppleringsvalg
 - Representanter for SUR deltok på møte i Plan- og bygningsetaten om barnas representant i plan- og bygningssaker
 - Leder Ragni var representert på møte i *Arbeidsgruppen for opprettelsen av et nasjonalt medvirkningsorgan for ungdom (ANMU)*
 - SUR-møte og sommeravslutning 14. juni: Diskuterte innspill til kommunens *Innbyggerservice*. Besøk av Ingar Brattbakk på møtet. Han arrangerte gruppearbeid om blant annet hvordan man kan bruke uteområder mer aktivt. Planlegging av aksjon for saken *Fra grått til grønt: flere parker i Oslo*. Ett AU-møte
- Juli
 - Sommerferie
- August
 - Parkaksjon

- Presenterte UBM-sakene *Integrering av mindreårige flyktninger og Bort med fraværgrensen* i Kultur og Utdanningskomiteen
- SUR ga hørings svar på planstrategi for Oslo kommune
- Tre fadderbesøk til LUR
- Møtevirksomhet: SUR-møte 30. august: Diskuterte budsjettforberedelser. Ett AU-møte
- September
 - Deltok på oppstartsmøte for byøkologisk innovasjonssenter
 - Rami deltok på #Skamløs-konferanse i Buskerud
 - Planlegging av matsvinn-aksjon
 - UBM-saken *Integrering av mindreårige flyktninger* ble vedtatt i bystyret!
 - Ett fadderbesøk til et LUR
 - Møtevirksomhet: SUR-møte 27. september: Diskuterte innspill til møte med likestillings- og diskrimineringsombudet om blant annet seksuell trakassering og seksualundervisning. Kontaktmøte med Rina Mariann Hansen og ansatte i byrådsavdelingen for kultur, idrett og frivillighet. To AU-møter. AU hadde sosial kveld med pizza og brettspill
- Oktober
 - Aksjon mot matsvinn: dumpsterdiving og overnatting i UngInfo-senteret
 - SUR var representert på frokostmøte om integrering på UngInfo
 - AU jobbet med hørings svar til to høringer: En fra helsedirektoratet om skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom, og en fra byrådsavdelingen for næring og eierskap om integrering
 - Leder Ragni snakket om ungdomsmedvirkning hos bydel Grorud
 - UBM dag en 25. oktober

- Ett fadderbesøk til et LUR
- Møtevirksomhet: Ett AU-møte. Ingen SUR-møter
- November
 - UBM dag to 1. november
 - Valg av ny SUR-ledelse

PÅ UNGDOMMENS BYSTYREMØTE MARS 2016 BLE FØLGENDE SAKER...

...prioritert og oversendt bystyret:

- Matsvinn, forsvinn fra Oslo!
- Integrering av mindreårige flyktninger
- Fra grått til grønt: flere parker i Oslo!
- Bort med fraværsgrensen
- Bevar Oslos lokale bedrifter

...protokollført:

- Billigere kollektivtransport
- Gratis bind og tamponger
- Flere møtesteder for ungdom.
- Anonym retting av heldagsprøver!
- Gratis skolefrukt

SUR AUs innspill til «Oslo Kommunes innsats knyttet til mottak av asylsøkere og integrering av nyankomne flyktninger»: høring fra Byrådsavdeling for næring og eierskap

SUR vil takke for muligheten til å svare på denne høringen.

SUR er glade for at saken *Integrering av mindreårige flyktninger* fra UBM mars 2016 ble vedtatt i bystyret tidligere i høst. Et av punktene som ble vedtatt i saken var at UBMs forslag skulle innarbeides i bystyremeldingen om integrering. SUR håper at dette gjøres. I tillegg vil SUR opplyse om at Ungdomshøringen 2016 handlet om integrering, og at rapporten, som vil bli lansert innen lang tid, vil være nyttig for bystyret i arbeidet med meldinga.

Videre vil SUR særlig berømme de følgende anbefalingene i utkastet:

29. «Oslo kommune vil videreføre en særskilt støtteordning for frivillige organisasjoner til inkluderingstiltak for asylsøkere og nyankomne flyktninger.»

30. «Oslo kommune vil legge et nært samarbeid med frivillige organisasjoner til grunn for inkluderingsarbeidet ved Oslo mottak.»

31. «Representanter for frivillige organisasjoner og frivillighetssentraler bør systematisk trekkes inn i løpende koordinering av arbeidet med nyankomne flyktninger på bydelsnivå.»

32.» Oslo kommune bør åpne for forsøksordninger med økt bruk av sivilsamfunnet i bosettings- og integreringsarbeidet («sponsorship» a la Canada).»

Videre vil SUR understreke nødvendigheten av et informasjonssenter for ungdom i Oslo, i dag ivaretatt av UngInfo. I utkastet legges det vekt på at flyktninger og asylsøkere skal bli selvhjulpne over tid, og SUR mener at tilgang på god og riktig informasjon er en viktig forutsetning for å kunne ta informerte, selvstendige valg.

SUR AUs innspill til «Nasjonale faglige retningslinjer for skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom»: høring fra helsedirektoratet¹

Høringen er inndelt i to deler (skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom), og videre er den delt inn i kategorier. SUR AUs innspill til de ulike punktene finner dere i fotnotene.

Del 1: Skolehelsetjenesten²

Helseundersøkelser og samtaler³

- Alle barn skal tilbys⁴ en samtale med helsesøster og en somatisk (altså en fysisk) helseundersøkelse av lege når de begynner i første klasse på skolen
- Helsesamtale tilbys⁵ av helsesøster når man begynner på ungdomsskolen

Tema	1. trinn	8. trinn
Mestring, trivsel og relasjoner	X	X
Søvn og søvnvaner	X	X
Kosthold og måltidsvaner	X	X
Fysisk aktivitet og stillesitting	X	X
Tannhelse	X	X
Ulykker og skader ⁶	X	
Seksualitet og samliv		X

¹ Overordnet innspill: SUR ønsker at det vurderes muligheter for tettere kobling og samarbeid mellom skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom

² Kommentar som kom opp iløpet av Aus diskusjon: «Det virker som om hele skolehelsetjenesten er frivillig»

³ SUR mener språket gir rom for nedprioritering; f.eks. brukes ord som *tilbud*, *fokus* og *oppmerksom*, som er ord som allerede åpner for at helsetjenesten ikke handler i tråd med retningslinjene. Sentralt Ungdomsråd mener at alle *bør* burde endres til *skal* i alle retningslinjene.

⁴ SUR mener at ordet *tilbys*, i likhet med i ovenstående punkt, åpner for nedprioritering av retningslinjene

⁵ Her gjelder det samme som i fotnote 2

⁶ Ungdommene lurer på hvorfor ulykker og skader ikke er et tema i helseundersøkelsen på 8. trinn

Tobakk, alkohol og rusmidler		X
Informasjon om fastlegeordningen		X
Vold, overgrep og omsorgssvikt (se kapittel om «Vold, overgrep og omsorgssvikt»)	X	X

- Skolehelsetjenesten **bør** ha fokus på å oppdage psykiske vansker
- Ved all kontakt med skolehelsetjenesten **bør** man være oppmerksom på å oppdage bakenforliggende årsaker

Vold, overgrep og omsorgssvikt

- Alle barn **bør** være lett avkledd under den somatiske(fysiske) skolestartundersøkelsen⁷
- Vold, overgrep og omsorgssvikt **bør** være et tema i skolestartundersøkelsen
- Helsesamtale i 8. trinn. Alle barn **bør** spørres om man har blitt utsatt for vold, overgrep eller omsorgssvikt⁸

Samhandling med skolen⁹

- Skolehelsetjenesten **bør** ta initiativ til et systemrettet samarbeid med skolen
- Skolehelsetjenesten **bør** ha oversikt over elevens helsetilstand og faktorer som kan virke inn på helsen til barn og unge
- Skolehelsetjenesten skal bidra i undervisning/klasser i den utstrekning skolen ønsker det¹⁰
- Skolehelsetjenesten skal bidra med helseopplysning på skolens foreldremøter i den utstrekning skolen ønsker det
- Skolehelsetjenesten **bør** tilby seg å bidra i skolens undervisning om seksualitet og samliv¹¹
- Alle ungdomsskoleelever **bør** få tilbud om å besøke helsestasjon for ungdom
- Skolehelsetjenesten **bør** bidra i skolens arbeid med universelle tiltak som fremmer et godt psykososialt miljø og god psykisk helse og forebygger mistrivsel, mobbing og psykiske plager blant barn og ungdom.
- Skolehelsetjenesten **bør** bidra i skolens arbeid med universelle tiltak for å forebygge bruk av tobakk, alkohol og rusmidler¹²

⁷ SUR lurte på om barna kun skal være lett avkledd under den somatiske undersøkelsen dersom det er mistanke om vold i hjemmet. SUR er også redd for at det å skulle kle av seg til undertøyet i første møte med skolehelsetjenesten kan skremme en fra fremtidig kontakt.

⁸ SUR mener at skolehelsetjenesten også skal ha rammer som gjør det lettere for elever å si ifra om tilfeller av vold og overgrep, både for de barn og unge som blir utsatt for det, og de som er usikre på om de har utsatt andre for fysiske og psykiske overgrep og vold. I denne sammenheng **bør** samtykke også være et tema.

⁹ Her åpner språket også for at skolen kan nedprioritere

¹⁰ Igjen? Virker som om retningslinjene er valgfrie.

¹¹ **Bør** → må. Dette er en selvfølge! Det er viktig at skolehelsetjenesten har mye å gjøre med seksualundervisningen ettersom de kan sikre kontinuitet i hva elevene lærer. De har også et faglig grunnlag.

¹² Her **bør** helsedirektoratet vurdere å oppdatere innholdet. Dagens opplegg med fokus på rus er utdatert og ikke realitetsorientert. Dessuten **bør** seksualitet og sex være et tema i relasjon til rus og alkohol. Mange unge har sine første seksuelle erfaringer når de er fulle eller rusa. Herunder også samtale om samtykke.

- Skolehelsetjenesten bør bidra til gode rammer rundt skolemåltidet og mattilbudet i skolen¹³
- Skolehelsetjenesten bør bidra til at barn og ungdom kan være fysisk aktive i skolen, på vei til og fra skolen og i nærmiljøet
- Skolehelsetjenesten kan tilby gruppesamtaler for å støtte barn og ungdom som opplever samlivsbrudd mellom foresatte
- Skolehelsetjenesten bør i samarbeid med skolen bidra til å følge opp elever med bekymringsfullt fravær¹⁴

Oppfølging ved behov (målrettede samtaler og hjemmebesøk)

- Skolehelsetjenesten bør tilby oppfølgende samtaler til barn og ungdom med psykiske plager
- Skolehelsetjenesten bør vurdere hjemmebesøk til barn og ungdom med særlige behov

Andre overgripende tiltak

- Skolehelsetjenesten bør ha tilgjengelig lege¹⁵
- Skolehelsetjenesten bør bruke et kjønnsnøytralt språk i all formidling som gjelder samliv og seksualitet
- Skolehelsetjenesten bør vurdere tiltak for å nå gutter i større grad¹⁶

Del 2: Helsestasjon for ungdom¹⁷

- Helsestasjon for ungdom bør ha oversikt over helsetilstanden og de faktorene som kan virke inn på helsen til ungdom
- Helsestasjon for ungdom bør ha oversikt over aktuelle tilbud og tjenester for ungdom¹⁸
- Ved alle henvendelser fra ungdom bør helsestasjon for ungdom være oppmerksomme på mulige bakenforliggende årsaker
- Helsestasjon for ungdom bør bidra til å oppdage ungdom med psykiske plager
- Helsestasjon for ungdom bør tilby oppfølgende samtaler til ungdom ved behov
- Helsestasjon for ungdom bør samarbeide med skolehelsetjenesten om å gjennomføre besøk for ungdomsskoleelever
- Helsestasjon for ungdom bør være tilrettelagt for at ansatte kan legge inn og ta ut LARC (Langtidsvirkende reversibel prevensjon, f.eks. kobberspiral og p-stav)
- Helsestasjon for ungdom bør ha en tilgjengelig lege
- Helsestasjon for ungdom bør bruke et kjønnsnøytralt språk i all formidling som gjelder samliv og seksualitet
- Helsestasjon for ungdom bør vurdere tiltak for å nå gutter i større grad

¹³ Vise til UBM-saker om skolemat eller -frukt?

¹⁴ Fraværsgrensa? Psykiske plager vil ikke kunne avdekkes bare med et tiltak som fraværsgrensa, hvis dette er hensikten med gjeldende punkt.

¹⁵ Inkludere mulighet til å henvise elever direkte til psykolog eller BUP, ettersom terskelen er høy for å be om en egen legetime til dette, pluss at det forenkler prosessen i tilfeller der skolehelsetjenesten tydelig ser behovet for denne typen hjelp. Dessuten ønsker SUR at det vurderes egne skolepsykologer i hht. UBMs saker (med ulik ordlyd) om helsetilbud for unge i 2015, 2014 og 2013

¹⁶ SUR legger vekt på behovet for helsebrødre, og mener dette kunne være en løsning på den eventuelle utfordringen at gutter i lavere grad enn jenter oppsøker skolehelsetjenesten

¹⁷ Legge til et punkt som heter at helsestasjonene skal jobbe for å være et lavterskeltilbud for alle ungdom

¹⁸ Kommentar: Bør? Det er jo derfor de er der?

